

Vergaderjaar 2017–2018

34 826

Samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 9 februari 2018

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt Verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

blz.

1.	Inleiding	1
2.	Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling	2
3.	Financiële aspecten	3

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. Deze leden constateren dat het hier gaat om een vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. Aanleiding is de wens van de betrokken gemeenten tot versterking van de bestuurlijke organisatie van deze gemeenten, een en ander met het oog op huidige en toekomstige lokale en regionale opgaven. Het wetsvoorstel geeft de leden van de VVD-fractie geen aanleiding tot het maken van opmerkingen en het stellen van vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel tot samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. Deze leden constateren dat de regering het herindelingsadvies en de zienswijze van de provincie niet als bijlagen bij de memorie van toelichting heeft gevoegd. Zij zijn van mening dat publicatie op een website niet gelijkgesteld kan worden met aanbieding aan de Tweede Kamer. De leden van de CDA-fractie vragen de regering dan ook het

herindelingsadvies en de zienswijze van de provincie alsnog aan de Kamer toe te zenden.

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel dat dient tot samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. Deze leden lezen dat de herindeling van onderop heeft plaatsgevonden en het herindelingsadvies in alle gemeenten met een meerderheid van stemmen is vastgesteld. Zij hebben slechts enkele vragen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. Deze leden hebben nog een enkele vraag aan de regering over dit wetsvoorstel.

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van dit voorstel voor gemeentelijke herindeling. Belangrijke criteria ter beoordeling van de noodzaak van herindeling zijn voor deze leden in de eerste plaats het draagvlak onder de bevolking, maar ook de bestuurskracht van gemeenten en de urgentie van een herindeling zijn van belang. Herindelingen zouden volgens de leden van de SP-fractie alleen plaats moeten vinden van onderaf, als hiervoor steun is van de bevolking. Deze leden hebben enkele vragen over het draagvlak en de urgentie. Zij gaan hier graag nader op in.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel dat strekt tot samenvoeging van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. Deze leden onderschrijven de voorgenomen samenvoeging van deze gemeenten. Zij hebben in deze fase van de behandeling geen nadere vragen met betrekking tot het voorstel.

2. Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling

De leden van de GroenLinks-fractie hechten veel waarde aan het goed betrekken van de burgers en organisaties in de betrokken gemeenten. Deze leden vragen de regering om nog eens nader uiteen te zetten hoe de inwoners, maatschappelijke organisaties en de lokale politiek van de betreffende gemeenten betrokken zij geweest bij de totstandkoming van het voorstel tot gemeentelijke herindeling.

2.1 Draagvlak

De leden van de CDA-fractie constateren dat in vrijwel alle ingediende zienswijzen op het herindelingsontwerp aandacht is gevraagd voor het ontbreken van draagvlak voor de herindeling in de kernen Hulsberg en Schimmert (gemeente Nuth). Deze zienswijzen waren voor de gemeente Nuth aanleiding voor extra inspanningen om het maatschappelijk draagvlak te vergroten. Deze leden vragen of deze extra inzet inmiddels ook heeft geleid tot een groter maatschappelijk draagvlak voor de voorgestelde herindeling.

De leden van de D66-fractie merken op dat in de kernen Hulsberg en Schimmert (gemeente Nuth) een aantal zienswijzen zijn ontvangen waarin de inwoners hun zorgen uiten. Zij voelen zich meer betrokken bij andere gemeenten dan Onderbanken en Schinnen. Deze leden merken op dat er door de gemeente Nuth extra inspanningen zijn gedaan om het maatschappelijk draagvlak te vergroten. Is de regering van mening dat hierdoor het draagvlak in Hulsberg en Schimmert is verbeterd? Hebben de

gemeenten opties verkend om deze delen van Nuth bij een andere gemeente te voegen?

De leden van de fractie van de SP vragen of een meerderheid van de bewoners voor de herindeling is. Indien er geen burgerraadpleging heeft plaatsgevonden, waarom is daarvoor niet gekozen? Wanneer er geen meerderheid voor een herindeling is, vragen deze leden waarom er toch voor herindeling is gekozen. De uitdagingen waar de kleinere gemeenten voor staan (na onder andere decentralisaties) leiden zo immers toch tot gedwongen herindelingen, lijkt het.

2.2 Interne samenhang

De leden van de GroenLinks-fractie vinden het van groot belang dat wanneer deze fusie doorgang zal vinden en de nieuwe gemeente een groter oppervlakte zal beslaan, alle burgers op een toegankelijke manier naar voorzieningen moeten kunnen reizen. Deze leden vragen de regering daarom specifiek in te gaan op de vraag hoe de toegankelijkheid en bereikbaarheid van belangrijke voorzieningen gewaarborgd blijft.

3. Financiële aspecten

De regering geeft aan dat de nieuwe gemeente minder gaat ontvangen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds dan nu het geval is bij de som van de algemene uitkeringen, zo lezen de leden van de SP-fractie. De regering verwacht dat deze structurele verlaging opgevangen wordt door de te verwachten vermindering van de bestuurskosten en andere efficiencyvoordelen van de nieuwe organisatie. Waarop is deze verwachting gebaseerd? Wat als deze verwachtingen uitblijven? Herindelingen kosten geld, de uitkering op grond van de maatstaf herindeling zal hiervoor nodig zijn. Wat als blijkt dat er straks toch een tekort op de begroting ontstaat als gevolg van de herindeling?

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

De adjunct-griffier van de commissie,
De Vos